

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 1T/9/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215010913
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Szabóová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1215010913.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava II pred samosudkyňou JUDr. Máriou Szabóovou v trestnej veci obžalovaného Z. D. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na hlavnom pojednávaní konanom dňa 31.05.2016 v Bratislave takto

r o z h o d n u t i e :

Obžalovaný

Z. D., nar. XX.XX.XXXX v P., trvale bytom E. č. XX,
I., okres P.

s a u z n á v a v i n n ý m , ž e

napriek tomu, že mu zo zákona o rodine a následne právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 28P/56/2009 zo dňa 15.06.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP 218/10 z 23.11.2010, bola určená povinnosť prispievať na výživu svojho syna A. D., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 70 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky W. D., pričom svoju vyživovaciu povinnosť riadne neplní od 13.12.2013 až doposiaľ, čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške 1.258 eur,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa

odsudzuje:

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zákona súd obžalovanému u k l a d á povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné.

o d ô v o d n e n i e :

Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie výsluchom obžalovaného Z. D., výsluchom svedkyne W. D., ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisového materiálu. Po dôkladnom vyhodnotení dôkazov v intenciách ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. súd ustálil skutkový stav tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný Z. D. v prípravnom konaní spáchanie skutku priznal čiastočne. Uviedol, že je pravda, že rozhodnutím OS BA II bol zaviazaný platiť výživné na svojho maloletého syna A.Ú. D. vo výške 70 eur. Tiež uviedol, že je nezamestnaný, jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eura, býva spolu s matkou, ktorá hradí všetky výdavky. OS BA II požiadal o zníženie výživného, súd však jeho návrh zamietol. Ďalej vypovedal, že podľa svojich možností od decembra 2013 pravidelne uhrádza na svojho maloletého syna každý mesiac sumu vo výške minimálneho výživného, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa. Tiež uviedol, že určené výživné je vyššie ako jeho celkový mesačný príjem, nemá žiaden vedľajší príjem, ani si neprivyrába, nevlastní žiaden hnutelný majetok ani nehnuteľný, ktorý by vedel predat' a výživné zaplatiť. Na hlavnom pojednávaní urobil obžalovaný vyhlásenie, že sa cíti byť nevinný zo spáchania skutku, teda vyhlásenie v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por.. Ku skutku uviedol, že pôvodným rozsudok mu bolo určené výživné, i napriek tomu, že v tom čase bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi, neskôr požiadal aj o zníženie výživného, avšak neúspešne. Žije v hladovej doline, prácu si nevie nájsť, nevyhýba sa svojej vyživovacej povinnosti, avšak nemá dostatok peňazí, aby pouhrádzal výživné v stanovenej výške. Ďalej uviedol, že nezamestnaný je asi od roku 2009, v roku 2012 dva týždne pracoval na dohodu, dohoda bola na 4 mesiace. Momentálne vykonáva aktivačné práce, pričom dávka v hmotnej núdzi je okolo 61 eur a spolu s aktivačnými prácami je to 124 eur. Momentálne spláca finančný úver vo výške 58 eur mesačne. Alkoholické nápoje neužíva, ale fajčí, pol až 1 krabičku cigariet denne. Iné záväzky, ani dlžoby nemá a v podstate nemá ani iné výdavky, nakoľko žije na dedine, zeleninu a ovocie si vypestujú, po otcovi im ostala aj krava, preto majú aj mliečne výrobky, majú aj kačky a sliepky. Aj elektriku a vodu uhrádza mama. Po zdravotnej stránke sa cíti v poriadku, stará sa o mamu, ktorá je na starobnom dôchodku, to je aj dôvod prečo si nemôže nájsť prácu ďalej ako 40 km od domu, pretože mama už nie je schopná urobiť sama nič, ani ísť k lekárovi. Auto nemá, má ho jeho mama, ktorá ho kúpila z poisťky, keď zomrel otec, pričom obžalovaný vozí ľudí, je vlastne šofér, keď potrebujú niekde odvieŕť, benzín mu zaplatia. To auto mama potrebuje, vzhľadom na jej hendikep, nevie ísť sama ani do obchodu ani na cintorín.

Svedkyňa W. D. v prípravnom konaní uviedla, že obžalovaný bol zaviazaný platiť výživné na maloletého Matúša v sume 70 eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci. Túto povinnosť si od začiatku neplní, vždy zaplatil len 27 eur alebo 29 eur, aj to nie pravidelne každý mesiac, pričom vždy platí až po 20. dni v mesiaci. Návrh obžalovaného na zníženie výživného bol v minulosti zamietnutý. Na hlavnom pojednávaní svedkyňa vypovedala zhodne, pričom dodala, že obžalovaný už 7 rokov nepracuje, ona je na invalidnom dôchodku od ukončenia rodičovskej dovolenky. Tiež si nevie nájsť prácu, nakoľko má problém so sluchom, má implantát a nemôže pracovať v hlučnom prostredí. Výživné bolo určené na 3 ročné dieťa. Obžalovaný posielal 30 eur mesačne.

Súd sa na hlavnom pojednávaní taktiež oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisového materiálu a to najmä rozsudkom OS BA II č. k. 28P/56/2009-168, rozsudkom KS BA č. k. 11 CoP 218/10-215, rozsudkom OS BA II č. k. 61P/2/2013-59, potvrdením o poberaní dávok v hmotnej núdzi za rok 2009-2015, potvrdením Sociálnej poisťovne zo dňa 26.05.2015, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 28.05.2015, prehľadom predchádzajúcich zamestnaní, rodným listom maloletého, potvrdením o návšteve školy, výpisom z LV č. 170, osobnými posudkami a správami, detailmi úveru Slovenskej sporiteľne, podaním informácie obce Biskupice, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, poštovými poukazmi o úhradách výživného a odpisom registra trestov.

Z listinných dôkazov vyplýva, že vyživovacia povinnosť obžalovaného bola určená rozsudkom OS BA II č. k. 28P/56/2009-168 zo dňa 15.06.2010, právoplatným dňa 15.12.2010 (v spojení s rozsudkom KS BA č. k. 11CoP 218/2010-215) vo výške 70 eur. Z poštových poukazov na adresu, podacích lístkov (č. I. 45-53,

182-194) vyplýva, že obžalovaný uhradil svedkyni D. v období od decembra 2013 do mesiaca marec 2016 sumu vo výške 804 eur (uhradil 27 eur mesačne v období 12/2013 - 6/2014, 29 eur mesačne v období 7/2014 - 9/2015, 30 eur mesačne v období 10/2015 - 03/2016). Z potvrdení o poberaní dávok v hmotnej núdzi vyplýva, že obžalovaný v období od decembra 2013 do augusta 2014 poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eura, v období od septembra 2014 do februára 2015 vo výške 61,60 eura a v období od marca 2015 do januára 2016 vo výške 124 eura. Z detailu úveru Slovenskej sporiteľne vyplýva, že obžalovaný spláca mesačne spotrebný úver vo výške 58,22 eura mesačne.

Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd vinu obžalovaného Z. D. jednoznačne preukázanú. Zo spáchania žalovaného skutku je obžalovaný usvedčovaný tak výpoveďou svedkyne D., ktorá potvrdila, že obžalovaný neuhrádza výživné v rozsahu súdom určenej vyživovacej povinnosti, vyššie uvedenými súdom oboznámenými listinnými dôkazmi (preukázaná existencia povinnosti obžalovaného uhrádzať výživné na jedno maloleté dieťa), ako aj samotnou výpoveďou obžalovaného v konaní pred súdom, v ktorej obžalovaný potvrdil existenciu dlhu na výživnom, a teda skutočnosť, že si neplní vyživovaciu povinnosť v rozsahu súdom určenej vyživovacej povinnosti. Obžalovaný v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti, avšak žije v hladovej doline, prácu si nevie nájsť, nevyhýba sa svojej vyživovacej povinnosti, avšak nemá dostatok peňazí, aby pouhrádzal výživné v stanovenej výške. Je nezamestnaný od roku 2009, momentálne vykonáva aktivačné práce, pričom dávka v hmotnej núdzi je okolo 61 eur a spolu s aktivačnými prácami je to 124 eur. Spláca finančný úver vo výške 58 eur mesačne. Prácu si nemôže nájsť ďalej ako 40 km od domu, pretože mama nie je schopná urobiť sama nič, ani ísť k lekárovi.

Súd ako predbežnú otázku (z hľadiska konštatovania, že žalovaný skutok je trestným činom a dopustil sa ho obžalovaný) hodnotil majetkové pomery obžalovaného v rozhodnom čase za účelom ustálenia výšky výživného, ktoré bol povinný platiť, pričom v tomto smere považoval výšku vyživovacej povinnosti stanovenú právoplatným rozhodnutím súdu vo výške 70 eur mesačne za primeranú reálnym možnostiam a schopnostiam obžalovaného. V rozhodnom období majetkové pomery obžalovanému umožňovali riadne si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť vo výške stanovenej právoplatným rozhodnutím súdu. Obžalovaný nebol oprávnený svojvoľne si túto vyživovaciu povinnosť znížiť podľa vlastného uváženia. Je potrebné zdôrazniť, že majetkovými pomermi sa rozumie nielen príjem vo finančnom vyjadrení, ale celkové majetkové pomery vrátane hnuteľných a nehnuteľných vecí (podiel na dome). Obžalovaný je osobou v produktívnom veku. Z listinných dôkazov vyplýva, že obžalovaný bol v rozhodnom období nielen že vlastníkom nehnuteľných vecí, ale v rozhodnom čase mal aj celkový príjem (poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eura), ktorý postačoval na riadne platenie výživného. Sám obžalovaný uviedol, že nemá žiadne výdavky na ubytovanie ani na stravu, jeho jedinými výdavkami sú výdavky na cigarety a na splácanie úveru vo výške 58 eur. Obrana obžalovaného, spočívajúca v poukazovaní na nemožnosť nájsť si trvalé zamestnanie, resp. že si nemôže nájsť zamestnanie viac ako 40 km od miesta trvalého pobytu z dôvodu, že sa musí starať o chorú matku (čo v konaní nebolo preukázané), a že musí uhrádzať splátky spotrebného úveru, neobstojí, nakoľko uvádzané skutočnosti nezbavujú obžalovaného povinnosti platiť výživné na maloleté dieťa. Súd na strane obžalovaného nezistil objektívne skutočnosti, ktoré by bránili obžalovanému zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov, keďže zdravotný stav obžalovaného to umožňuje, obžalovaný je osobou v produktívnom veku, a ako sám uviedol robí v obci šoféra, ak niekto niekam potrebuje odvieť. Obžalovaný zároveň uviedol, že vyfajčí pol až kravičku cigariet denne (pri priemernej cene cigariet teda suma 60.- eur, resp. 30.- eur mesačne) a zároveň uhrádza spotrebný úver 58 eur mesačne. Je povinnosťou obžalovaného uhrádzať prednostne výživné, navyše ak má obžalovaný k dispozícii finančné prostriedky.

Pokiaľ ide o oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, síce z predmetného potvrdenia vyplýva, že sa obžalovaný v rozhodnom čase aktívne uchádzal o zamestnanie u rôznych podnikateľských subjektov, avšak z tohto potvrdenia s výnimkou formálneho konštatovania, že obžalovaný sa o prácu uchádzal, pričom do pracovného pomeru nebol ani v jednom prípade prijatý, nie je z neho vôbec zrejmé, aká práca bola obžalovanému ponúknutá, či obžalovaný s takou prácou a jej finančným ohodnotením súhlasil, prípadne dôvody, pre ktoré ponuku práce odmietol, resp. z akého dôvodu nebol prijatý. Súd má za to, že obžalovaný nemal a doposiaľ ani nemá úprimný záujem o získanie „oficiálneho“ zamestnania, ktoré by mu plnenie jeho zákonnej vyživovacej povinnosti umožňovalo a v kontexte s ďalšími vykonanými dôkazmi nie je možné vylúčiť, že obžalovaný takto koná účelovo pre zachovanie možnosti ospravedlňovať svoje konanie nedostatkom finančných prostriedkov (napriek tomu, že je nepochybné, že finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, napríklad na kú-

pu cigariet, má). Dôvodom neplatenia výživného u obžalovaného nepochybne nie sú žiadne objektívne okolnosti, teda sociálna situácia alebo jeho zdravotný stav. Obžalovaného nezbavuje zákonnej povinnosti platiť výživné a s tým súvisiacej trestnej zodpovednosti iba všeobecné poukazovanie na nepriaznivú finančnú situáciu bez existencie objektívnych skutočností (najmä zdravotný stav neumožňujúci pracovať), ktoré by mu zabezpečeniu dostatku finančných prostriedkov bránili. Je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ matka dieťaťa je schopná sama sa živiť a súčasne riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu (i napriek tomu, že je sama invalidnou dôchodkyňou, ktorá poberá invalidný dôchodok vo výške 311,30 eura), takúto schopnosť objektívne musí mať aj otec dieťaťa. Pokiaľ takáto situácia nastane (čo je tento prípad), je obžalovaný povinný prispôbiť svoj životný štandard týmto novovzniknutým okolnostiam a tento primerane znížiť, a to až na úroveň pokrytia iba objektívnych základných životných potrieb, resp. pokiaľ svoj štandard znižovať nechce, zvýšiť svoju aktivitu smerom k získaniu takej adekvátnej práce, ktorej finančné ohodnotenie na zabezpečenie potrieb všetkých na neho odkázaných osôb bude postačovať. Hodnotiac tieto potvrdenia v kontexte vykonaného dokazovania ich preto súd považuje skôr za účelovú súčasť snahy obžalovaného vyhnúť sa zodpovednosti za neplatenie výživného.

Súd mal z výpovedí svedkyne D., predložených a oboznámených šekov o úhrade výživného, za preukázané, že obžalovaný v skúmanom období uhradil výživné vo výške 804 eur, a tak v čase vyhlásenia rozsudku ostávalo uhradiť výživné vo výške 1.258 eur. Súd tak mal za preukázané, že výživné nebolo v celom rozsahu ku dňu konania hlavného pojednávania, a teda aj v čase vyhlásenia rozsudku, t. j. dňa 31.05.2016, uhradené. Súd uvedené skutočnosti zohľadnil aj v skutkovej vete, ktorú modifikoval oproti podanej obžalobe, aby zodpovedala stavu v čase vyhlásenia rozsudku.

Obžaloba konanie obžalovaného pôvodne posudzovala ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, teda že najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený, a to vzhľadom na trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 5T/65/2012 zo dňa 12.06.2012 právoplatným dňa 30.07.2012. Z odpisu registra trestov obžalovaného však súd zistil, že obžalovaný bol doposiaľ dva krát súdne trestaný, pričom sa na neho v oboch prípadoch hľadí, akoby nebol odsúdený. Z uvedeného dôvodu súd zmenil právnu kvalifikáciu skutku v súlade s vyššie uvedeným a vzhľadom na zahľadenie odsúdenia uznal vinu obžalovaného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Obžalovaný teda svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, nakoľko najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd u obžalovaného prihliadal na spôsob spáchania trestnej činnosti, na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy a prevýchovy. U obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, pričom poľahčujúcou okolnosťou u neho bolo, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Priťažujúca okolnosť zistená nebola žiadna.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj s ohľadom na osobu obžalovaného a doterajší spôsob života, súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody o výmere 14 (štrnásť) mesiacov a jeho výkon mu podmienene odložil na skúšobnú dobu 2 (dva) roky. Súd má za to, že takto uložený trest postačí na nápravu a prevýchovu obžalovaného, ako aj zabezpečenie ochrany spoločnosti.

Súd uložil obžalovanému aj povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. d) Trestného zákona, a to zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné, ktorého výška je uvedená vo výrokovvej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na tunajšom súde.